

Vysoké ceny energií podle ekologů vrací náš obyvák »do doby kamenné«

portal24.cz/featured/vysoke-ceny-energii-podle-ekologu-vraci-nas-obyvak-do-doby-kamenne

22. února 2023 11:33

ILUSTRAČNÍ FOTO - pixabay

S prudce rostoucími cenami energií se mnoho Evropanů přeorientovalo na kamna na dřevo, aby ušetřili na účtech za vytápění – to však brání snahám o omezení znečištění ovzduší, zejména ve městech, napsal ve svém článku server Politico.

»Navzdory útulnému, přírodnímu a ekologickému image alternativy k fosilním palivům má spalování dřeva – a emise, které při něm vznikají – vážné zdravotní důsledky. Kouř z kamen na dřevo obsahuje jemné prachové částice a další nebezpečné látky, jako je oxid uhelnatý; ve městech se tyto látky mísí se znečištěním z dopravy a vytvářejí smrtící kombinaci, která zvyšuje riziko astmatu a srdečního selhání,« konstatuje Politico ve svém článku.

To pak podle něj staví města v celé Evropě do úzkých, protože se zavázala k ambiciózním cílům dosáhnout klimatické neutrality a výrazně snížit znečištění. Problém je podle serveru palčivý například

v Londýně, kde se kouř z kamen na dřevo přidává k již tak vysoké úrovni znečištění z automobilů a způsobuje tak závažná znečištění.

Vzhledem k rostoucím emisím starosta **Sadiq Khan** začátkem tohoto měsíce představil nové pokyny pro plánování, které vyžadují nulové emise pevných částic u nových a rekonstruovaných staveb, čímž fakticky zakazují instalaci kamen na dřevo v těchto stavbách.

Tento krok je považován za »příklad toho, jak je možné provést postupnou změnu a v podstatě je zakázat« v nové zástavbě, uvedla **Tessa Bartholomew-Goodová**, vedoucí kampaně nevládní ekologické organizace Global Action Plan.

Zároveň to však vyvolalo výzvu k širší akci, mimo jiné od **Rosamundy Kissi-Debrahové**, matky devítileté Elly, první osoby, jejíž úmrtí na astmatický záchvat bylo oficiálně spojeno se znečištěním ovzduší. Žila v místě, které je znečištěné.

Kissi-Debrahová vyzvala k úplnému zákazu používání kamen na dřevo v hlavním městě s tím, že zatímco v jiných částech země mohou mít smysl, ve městě zhoršují už tak zoufalou kvalitu ovzduší.

Londýn není sám, kdo hledá způsoby, jak omezit kamna na dřevo, s podobnými trendy se potýkají města v celé Evropě a aktivisté si stěžují, že energetická krize zmařila dlouholeté úsilí přesvědčit lidi, aby se dřeva vzdali.

Je to, jako by se poslední desetiletí pokroku »ztratilo během jednoho roku«, řekl **Kåre Press-Kristensen**, hlavní poradce pro kvalitu ovzduší a klima v nevládní organizaci Green Transition Denmark. »Je to něco jako návrat k táboráku z doby kamenné – jen v našem obývacím pokoji.« Přesné údaje o nárůstu spalování dřeva ve městech se získávají obtížně, ale souhrnné údaje ukazují na dramatický nárůst.

Britská vláda minulý týden zveřejnila nové údaje, podle nichž se znečištění pevnými částicemi ze spalování dřeva v domácnostech za posledních deset let zdvojnásobilo. Údaje od Aliance kamnářského průmyslu v zemi ukázaly 66% nárůst prodeje kamen v období od července do září ve srovnání se stejným obdobím v roce 2021.

Podle Spolkového cechu mistrů kominíků vzrostla v Rakousku poptávka po kominících čtyřikrát až pětkrát. V Německu podle oficiálních statistik z prosince vzrostly ceny palivového dřeva, dřevěných pelet nebo jiných pevných paliv v listopadu 2022 o 96 % ve srovnání se stejným měsícem předchozího roku. Výzkumníci varují, že toto zvýšení bude nákladné – jak z hlediska dopadů na zdraví, tak z hlediska veřejných výdajů.

Vzhledem k tomu, že úplné zákazy jsou ve většině měst nedosažitelné, jsou možnosti politiků omezit používání kamen na dřevo omezené.

»V současné době neexistují žádné právní důvody pro úplný zákaz spalování dřeva,« uvedla **Eva Oostersová**, místostarostka pro životní prostředí a dopravu bez emisí v nizozemském městě Utrecht. Místo toho se město zaměřuje na snahu *»povzbudit lidi, aby si vybrali zdravější a čistší životní prostředí«*. V prosinci 2021 zavedlo dotaci pro lidi na odstranění nebo výměnu kamen za méně znečišťující. Tento program se ukázal jako populární, ale město se rozhodlo jej letos zrušit a poskytovat pouze dotaci na úplné odstranění kamen.

Oslo, které provozovalo podobný program, rovněž změnilo svůj přístup poté, co výzkum ukázal, že úroveň emisí zůstává vysoká – potenciálně proto, že lidé používají nová kamna častěji než stará. Město nyní vynakládá více prostředků na dlouhodobější opatření zaměřená na snížení spotřeby energie a na zvýšení dostupnosti alternativních zdrojů energie.

Brusel již navrhl zpřísnění směrnic bloku pro kvalitu ovzduší, ale nové limity jsou stále dvakrát vyšší než nejnovější doporučení Světové zdravotnické organizace.

(cik)